

Utredning – modell för prisjustering och återbetalning av skolbiljetter

På uppdrag av Kollektivtrafiknämnden ska modellen för prisjustering av skolbiljetter utredas i samråd med kommunerna.

- Även modellen för återbetalning av skolbiljetter har setts över.
- Representanter från Kalmar länstrafik samt kommunerna Emmaboda, Kalmar, Oskarshamn och Vimmerby har ingått i arbetsgruppen som har jobbat med utredningen.
- Information om utredningen har även getts löpande till kommunernas representanter i Trafikråd skolskjuts.
- Önskemål om bättre framförhållning i förhållande till kommunernas budgetprocesser.

Modell för prisjustering av skolbiljetter

Brister i nuvarande modell för prisjustering av skolbiljetter

*Skolbiljett med länsgiltighet,
en eller två resor/dag*

*Skolbiljett med kommungiltighet,
en eller två resor/dag*

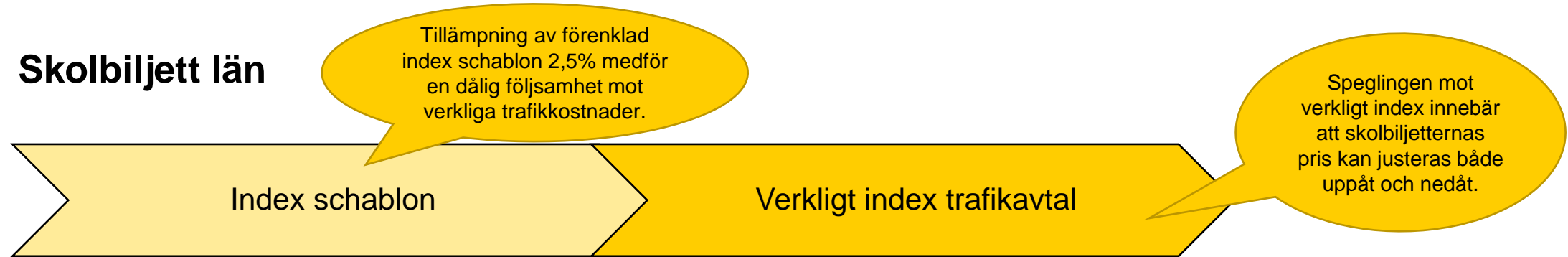
I en välfungerande modell ska skolbiljettens pris spegla trafikens kostnader. Nuvarande modell har en del brister:

- Krånglig modell med olika prisjustering av skolbiljett län respektive skolbiljett kommun.
- Förenklat schablonindex ger dålig följsamhet med verkligt utfall motsvarande index i trafikavtal.
- Schablon för beräkning av efterfrågan av skolbiljetter är svår att kommunicera och har spelat ut sin roll.

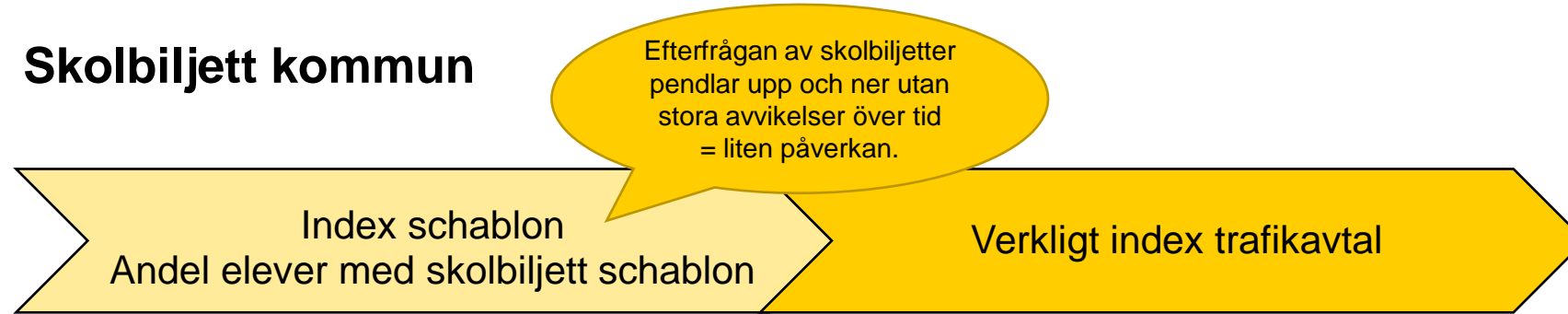
Modell för prisjustering av skolbiljetter

Förslag ny modell för prisjustering av skolbiljetter

Skolbiljett län

Skolbiljett kommun

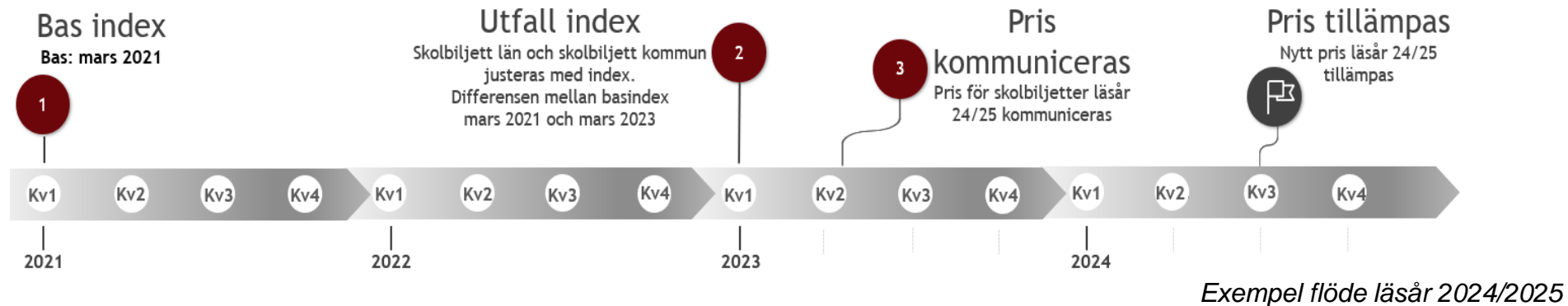
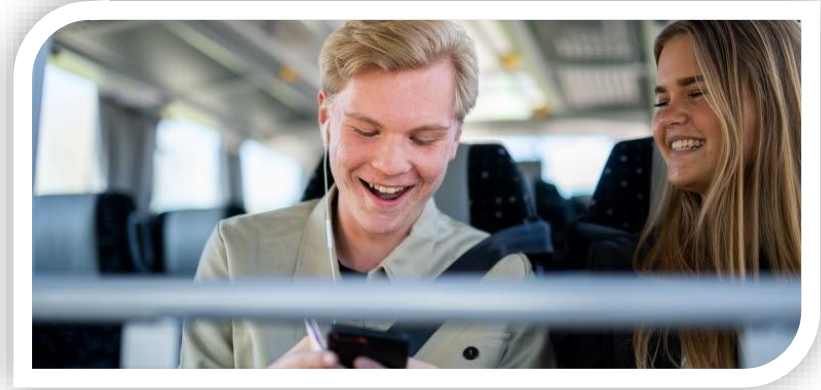

Nya modellen innebär att vi kan tillämpa samma kriterier för prissättning av både skolbiljett län och skolbiljett kommun, utifrån verkligt utfall av index.

Modell för prisjustering av skolbiljetter

Största fördelarna - ny modell för prisjustering av skolbiljetter

- Mindre komplicerad modell som är enklare att kommunicera. Samma modell för både skolbiljett län och skolbiljett kommun.
- Kommunerna betalar utifrån verkligt utfall, vilket gör att skolbiljetternas pris kan justeras både uppåt och nedåt.
- Bättre framförhållning i förhållande till kommunernas budgetprocesser.

Modell för prisjustering av skolbiljetter

Modell för återbetalning av skolbiljetter

Brister i nuvarande modell för återbetalning av skolbiljetter

I en välfungerande modell ska utfall av antal återbetalda skolbiljetter motsvara antalet elever som endast åker i öppen eller i kombinationen öppen/stängd skolskjuts, tillköpt av kommun. Nuvarande modell har en del brister:

- Statiska kategorier (100%, 50% eller 0%) medför att regionen totalt sett återbetalar för fler elever än verkligt utfall som åker med i öppen skolskjuts, tillköpt av kommun.
- Statisk indelning saknar följsamhet utifrån verkligt utfall och förändringar som sker.
- Orättvist kommunerna emellan.
- Onödigt krånglig modell.

Modell för återbetalning av skolbiljetter

Höstterminen 2021

Kommun	Statisk indelning enligt samverkansavtal	Utfall antal elever endast öppen - kommun	Utfall snitt antal återbetalda skolbiljetter	Utfall återbetalat	Ny modell återbetalning vid oförändrat antal elever pris 2 789 kr	Ny modell konsekvens för kommuner
Högsby	100%	89	263	734 381 kr	248 221 kr	- 486 160 kr
Emmaboda	100%	267	327	910 632 kr	744 663 kr	- 165 969 kr
Torsås	100%	283	365	1 016 973 kr	789 287 kr	- 227 686 kr
Mörbylånga	50%	401	328	915 866 kr	1 118 389 kr	202 523 kr
Mönsterås	50%	36	100	279 260 kr	100 404 kr	- 178 856 kr
Kalmar	50%	723	1121	3 125 364 kr	2 016 447 kr	- 1 108 917 kr
Nybro	50%	213	263	733 284 kr	594 057 kr	- 139 227 kr
Hultsfred	0%	0	0	- kr	- kr	+ - 0
Oskarshamn (C tillägg lå 21.22)	0%	45	45	208 925 kr	208 925 kr	+ - 0
Västervik (C tillägg lå 21.22)	0%	371	371	1 034 559 kr	1 034 559 kr	+ - 0
Vimmerby	0%	0	0	- kr	- kr	+ - 0
Borgholm (C tillägg lå 21.22)	0%	256	256	713 874 kr	713 874 kr	+ - 0
Angivna priser ex. moms		2 684	3 438	9 673 117	7 568 826	-2 104 291

Tabellen baseras på förutsättningar höstterminen 2021 och visar hur kommunerna kan påverkas av en ny modell för återbetalning med samma elevantal. Ingen hänsyn har tagits till höjda biljettpriser. Höjda biljettpriser medför högre återbetalning per biljett till kommunerna.

- I nuvarande modell med statisk indelning återbetalas 100%, 50% eller 0% av totala antalet köpta skolbiljetter med kommungiltighet.
- I en väl fungerande modell ska **utfall antal elever som endast åker i öppen skolskjuts, tillköpt av kommun motsvara utfall snitt antal återbetalda skolbiljetter.**
- Statisk indelning i nuvarande modell stämmer inte med verkligt utfall och det blir orättvist kommunerna emellan.
- Procentuell fördelning är svårt att förlita sig på. Exempelvis är inte alla elever inplanerade hos Kalmar länstrafik.
- Den nya modellen utgår ifrån antal elever som åker i öppen skolskjuts, tillköpt av kommun.
- Nya modellen speglar verkligheten bättre och blir följsam och enkel.
- Nya modellen tillämpas som C tillägg, men för alla kommunerna.

Modell för återbetalning av skolbiljetter

Vårterminen 2022

Kommun	Statisk indelning enligt samverkansavtal	Utfall antal elever endast öppen-kommun	Utfall snitt antal återbetalda skolbiljetter	Utfall återbetalat	Ny modell återbetalning vid oförändrat antal elever. Pris 3 611 kr.	Ny modell konsekvens för kommuner
Högsby	100%	94	268	966 721 kr	339 434 kr	- 627 287 kr
Emmaboda	100%	280	343	1 238 814 kr	1 011 080 kr	- 227 734 kr
Torsås	100%	276	363	1 310 412 kr	996 636 kr	- 313 776 kr
Mörbylånga	50%	407	344	1 243 715 kr	1 469 677 kr	225 963 kr
Mönsterås	50%	38	121	435 443 kr	137 218 kr	- 298 225 kr
Kalmar	50%	767	1215	4 387 104 kr	2 769 637 kr	- 1 617 467 kr
Nybro	50%	215	271	978 859 kr	776 365 kr	- 202 494 kr
Hultsfred	0%	0	0	- kr	- kr	+ - 0
Oskarshamn (C tillägg lå 21.22)	0%	48	48	266 342 kr	266 342 kr	+ - 0
Västervik (C tillägg lå 21.22)	0%	380	380	1 372 343 kr	1 372 343 kr	+ - 0
Vimmerby	0%	0	0	- kr	- kr	+ - 0
Borgholm (C tillägg lå 21.22)	0%	261	261	942 583 kr	942 583 kr	+ - 0
Angivna priser ex. moms		2 766	3 614	13 142 335	10 081 315	-3 061 020

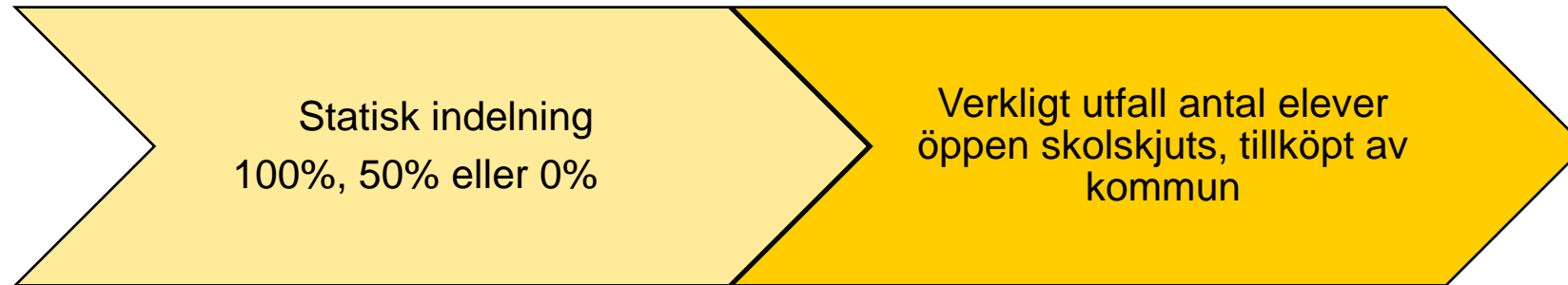
Små förändringar i utfall antal elever som endast åker i öppen skolskjuts mellan höstterminen 2021 och vårterminen 2022.

Tabellen baseras på förutsättningar vårterminen 2022 och visar hur kommunerna kan påverkas av en ny modell för återbetalning med samma elevantal. Ingen hänsyn har tagits till höjda biljettpriser. Höjda biljettpriser medför högre återbetalning per biljett till kommunerna.

Modell för återbetalning av skolbiljetter

Förslag ny modell för återbetalning av skolbiljetter

Syftet med modellen är att få en följsamhet över tid mellan återbetalning av skolbiljetter och den öppna skolskjutstrafiken som kommunerna betalar för.

Underlag för återbetalning ska bli tydligare genom att det i skolskjutsplaneringen framgår vilka skolskjutsturer som är kommunens öppna och vilka elever som åker i dessa.

Modell för återbetalning av skolbiljetter

Kriterier för återbetalning av skolbiljetter

- a. Kommunen köper ordinarie skolbiljett till elev som beviljats skolskjuts i grundskola och som enbart åker i öppen eller kombinationen öppen/stängd skolskjuts tillköpt av kommun. Gäller både inom kommunen och över kommungräns.
- b. Elevens skolresor ingår i kommunens beställningsunderlag för skolskjutsplanering som meddelats Kalmar länstrafik.
- c. Två årliga avstämningar av antalet elever som ligger till grund för återbetalning görs av Kalmar länstrafik i februari månad för vårterminen respektive september för höstterminen.

Modell för återbetalning av skolbiljetter

Största fördelarna - ny modell för återbetalning av skolbiljetter

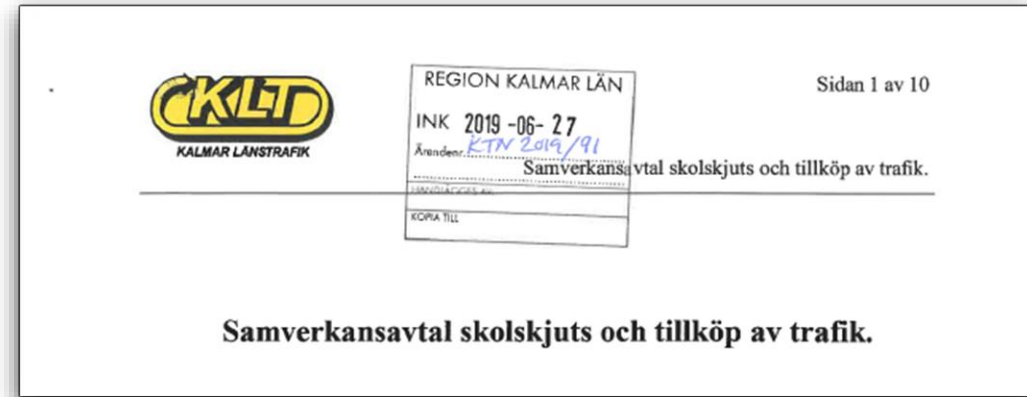
- Mindre komplicerad modell som är enklare att kommunicera.
- Bättre följsamhet med verkligt utfall av antal elever som åker öppen skolskjuts, tillköpt av kommun.
- Rättvisare modell ur ekonomiskt perspektiv kommuner emellan och mellan region och kommuner.

Modell för återbetalning av skolbiljetter

Samverkansavtal, beslutsprocess och tillämpning

Tillägg samverkansavtal 2017

- Förändringarna av prisjusterings- och återbetalningsmodell arbetas in som ett tilläggs- och ändringsavtal till befintligt samverkansavtal.
- Tilläggs- och ändringsavtalet med förändringar ska godkännas av respektive kommun senast 15 maj 2023.
- Förtydligande angående när kommunerna är anvisade att köpa skolbiljetter samt vilka biljetter som omfattas av återbetalning.

Tidsplan förankring och beslut samt tillämpning

- **Förankring och beslutsgång**
  - Regionala utvecklingsfrågor: 12 december ✓
  - Regionalt ledningsforum: 25 januari ✓
  - Länsberedning: 10 februari ✓
  - Presidie KTN: 7 februari ✓
  - KTN: 16 februari
  - RSAU: 7 mars
  - RS: 23 mars
  - RF: 27 april
- **Tillämpning av ny modell för prisjustering och återbetalning av skolbiljetter läsåret 2023/2024.**

Tillsammans
för ett **friskare**
tryggare och
rikare liv